

over de verkiezing en de kerk sterk individualistisch. De enkele personen der geloovigen ontvangen allen nadruk, terwijl het volk Gods uit het oog wordt verloren.

We zullen de verklaring van „buiten de kerk geen zaligheid” in andere richting moeten zoeken. En daarbij denk ik aan de ordinantie des Heeren, dat 't Evangelie gepredikt moet worden, en dat het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods (Rom. 10:17).

Christus heeft voor Zijn hemelvaart Zijn apostelen als Zijn ambassadeurs de wereld ingezonden om in Zijn Naam de kerk te vergaderen: Gaat dan henen, onderwijst alle volken, hen doopende in den Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, en leerende hen onderhouden al wat Ik u geboden heb (Matth. 28:19). Aan de apostelen is de schat der zaligheid toebetrouwd, in het Evangelie van Christus' opstanding, waarvan zij getuigen zijn, en zij zijn geroepen om uitdeelaars te zijn van de verborgenheden Gods (1 Cor. 4:1), van de schatten van Gods genade en heil, die eerst verborgen waren, maar die in de nieuwe bedeeeling van het licht worden gebracht door de publieke verkondiging van het Evangelie in de geheele wereld. In 2 Cor. 4 spreekt Paulus van de nieuwtestamentische bediening der verzoening, die aan hem en zijn medebroeders is toevertrouwd, en daarbij gebruikt hij het woord „schat”: Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten (vs 7), waarmee bedoeld wordt, dat Paulus en zijn medearbeiders zelf broos en vergankelijk zijn: opdat de uitnemendheid der kracht Gods zij en niet uit ons (vs 7). In 2 Cor. 5 lezen we in denzelfden trant: En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft. Want God was in Christus de wereld met Zichzelf

verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd (vss 18, 19). Aan Paulus en zijn medeambtsdragers is de bediening der verzoening gegeven. In Paulus en zijn medeambtsdragers is het woord der verzoening gelegd. Zij hebben tot taak de verzoening, die er is in Christus, te bedienen. Zij hebben tot taak het woord der verzoening te spreken. Zij hebben tot taak den schat der zaligheid uit te deelen door de verkondiging van het Evangelie.

Ik denk in dit verband ook aan wat Jezus zegt tot de Samaritaansche vrouw: want de zaligheid is uit de Joden (Joh. 4:22). Het volk Israël is het volk Gods. Dat volk is in het bezit van den schat der zaligheid, en vandaar uit wordt die schat uitgedeeld over de geheele wereld. Het heil komt bij de Joden vandaan. Paulus noemt het ook als een voorrecht van de Joden, dat hun de woorden Gods zijn toebetrouwd (Rom 3 vs 2). Bij de Joden is de openbaring Gods en vanuit Jeruzalem gaat dan ook het Evangelie de wereld in (Luk. 24:47, Hand. 1:8). In Jeruzalem ligt de aanvang van de nieuwtestamentische kerk. Op den Pinksterdag heeft de Heere het adres van Zijn kerk, Zijn woonadres, veranderd. Want de Pinkstergeest komt niet wonen in den tempel, niet in de tempelgemeenschap van den stam van Levi, maar in de gemeente die vergaderd is rondom de apostelen van Jezus Christus. Over die apostelen loopt nu voortaan de lijn der kerkvergadering door. Levi heeft afgedaan als stam van ambtsdragers, als stam der priesters, aan wie eertijds de bediening der verzoening was toevertrouwd. De schat der zaligheid is nu overgegaan op de apostelen, die den Heere hebben bijgehouden in Zijn voortgaand verlossingswerk, zende Zijn Zoon na al de knechten-profeten (Hebr. 1:1).

B. JONGELING.

Het goede deel

„Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over veel dingen; maar één ding is nodig: doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden”.

Lukas 10:41, 42.

De spraakmakende gemeente kan wonderlijk met de woorden van de Heiland omspringen. Dat heeft ze ook gedaan met bovenstaande tekst. Wie weet hoe vaak horen we de dienende Martha prijzen. Te pas en te onpas. Maar over Maria, die het goede deel koos, heb ik nog nooit een goed woord gehoord. Terwijl de Heere Jezus Martha berispt en 't voor Maria opneemt.

Jezus kwam op één van z'n reizen, met z'n discipelen, in Bethanië. Hij hoefde niet bang te wezen, dat Hij daar geen onderdak kreeg. Zoals in een dorp van Samaria gebeurde, waar men Hem niet wilde ontvangen, omdat „zijn aangezicht was als reizende naar Jeruzalem” (Lukas 9:53).

In Bethanië woonden een paar zusters en een broer, de de Heere Jezus liefhadden: Martha en Maria en Lazarus. Martha schijnt wel de oudste te zijn geweest, want zij ontving Jezus in haar huis.

Van Maria verhaalt Lukas, dat zij mede zat aan de voeten van Jezus en naar zijn woord hoorde. Er zullen ook anderen geluisterd hebben naar het woord van Jezus. De discipelen en mogelijk andere belangstellenden. Maria voegde zich ook bij hen. Zij zat aan de voeten van Jezus. Zoals leerlingen zaten aan de voeten van hun leraar. Zij luisterde onafgebroken. Dat fantaseer ik er niet bij, maar dat is uitgedrukt in de werkwoordsvorm, die wij vertalen met: zij hoorde. Heel precies zouden wij kunnen vertalen met: zij hoorde onafgebroken. Zoals Prof. Greijdanus verklaart: „hoorde voortdurend, aldoor. Zij stond niet nu en dan eens op om zich te verwijderen, en hier of daar bezig te zijn, doch bleef steeds door luisteren, onafgebroken, zonder iets anders te doen.”

Wat de Heere Jezus sprak wordt ons niet verhaald. Daarom is het Lukas nu niet te doen. En wij moeten maar niet raden, wat die rede wel heeft ingehouden. Het gaat er nu om, dat Maria zit te luisteren. Ze is één en al oor voor het woord van Jezus. Ze bekommert zich nu nergens anders over. Nu is de Heere in hun huis. Nu heeft zij gelegenheid om naar Hem te luisteren. Morgen is Hij wellicht niet meer in Bethanië. Ze grijpt de gelegenheid aan en laat zich dat niet ontgaan. Een ding vindt ze nodig en daarvoor moet alles wijken.

Martha denkt er anders over. En zij doet anders. Zij werd in beslag genomen door veel dienen. We mogen ook wel vertalen: Zij was druk in de weer met bedienen. Letterlijk staat er: zij werd herwaarts en derwaarts getrokken. Volkomen begrijpelijk. Zij was immers de gastvrouw. En ze had een voorname Gast en wellicht nog enkele discipelen. Die moesten eten hebben. Mogelijk moest er slaapgelegenheid in orde gemaakt worden.

Ik weet niet precies hoe een oosters huis er uitzag. Maar naar de inrichting van onze huizen gesproken zou ik zeggen: Ze holde van de keuken naar de kamer en van de kamer naar de kelder en van de kelder naar de zolder. Want er was heel wat te bediessen.

We kennen dat, als er onverwacht gasten komen en er inplaats van voor drie, voor vijftien mensen moet worden gezorgd. Daar komt wat voor kijken! Daar kunnen de mannen heel gemakkelijk over praten en ze hebben het weinig in tel, maar er moet dan heel wat gebeuren.

Martha kan het niet uitstaan, dat Maria daar nu maar zit te luisteren. Stel je voor: twee zusters, die samen het werk moeten doen. De één loopt zich het vuur uit de stoffen en de ander zit maar te luisteren, alsof er geen werk meer in de wereld is. Wie zou zich daaraan niet ergeren?

Martha komt ook even bij het gezelschap staan. Een vraag brandt haar op de lippen. Vindt Jezus dat nu goed? Dat Maria haar alleen laat zorgen? Ze zal het wel eerbiedig gezegd hebben, maar het moest er toch maar uit: „Heere, trekt gij u dat niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen?” Gaat U dat niet aan het hart? Keurt gij dat nu maar goed?

Martha wil, dat Jezus tot Maria zal zeggen: Help uw zuster. Pak mee aan. Maar Hij zegt: „Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over veel dingen.” Ik stel me voor, dat Jezus zijn hoofd geschud heeft en z'n vinger opgeheven. Daar ligt een zeker verwijt in deze woorden. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat Jezus meent, dat er geen eten klaar gemaakt hoeft te worden en dat er voor de gasten niet gezorgd moet worden. Maar alles op z'n tijd. En alles naar de maat van z'n belangrijkheid. „Slechts één ding is noodzakelijk”, zegt de Heiland.

Ik hoorde eens een ouderling dit woord zo verklaren: Eén gerecht is maar nodig. We hoeven geen soep vóór en geen pudding na. We hoeven geen maaltijd van vele gangen. Eén schotel is voldoende.

Daar zit wel wat in, denk ik. Maar dát zal Jezus toch niet bedoelen. Jezus zal willen zeggen: Eén ding is het allernodigst: luisteren naar Mij.

Martha ergert zich aan de houding van Maria. Jezus zegt: Erger je niet. Want Maria heeft het goede deel gekozen. Zij heeft van de mogelijkheden de goede uitgekozen. Zij heeft de gelegenheid aangegrepen om naar Mijn woord te luisteren. Dat zal haar niet afgenomen worden. Jezus neemt haar dat niet af. Wat zij zich eigen maakt door naar zijn beloften en naar zijn bevelen te luisteren, dat zal in der eeuwigheid niemand haar kunnen ontnemen. Jezus keurt de houding van Maria goed. En het doen van Martha prijst Hij niet.

Men heeft gezegd, dat hier tweërlei christendom getekend is. Een christendom van de daad en een christendom van de meditatie. Men heeft veel gefantaseerd ook over de karakters van Martha en Maria. De één zou zus en de andere zo aangelegd zijn.

Ik denk, dat we daar weinig van weten en dat we er ons maar niet te veel mee moeten bezig houden. Want het gaat hier niet over de aard van Martha en van Maria. Maar over de houding tegenover de Heere bij die gelegenheid. Martha heeft de Heere Jezus liefgehad. En heeft in Hem geloofd. Dat blijkt wel uit Joh. 11. Leest dat maar eens na.

Maar de Schrift wil u en mij leren, dat Jezus wil, dat we naar Hem luisteren. En dat we de gelegenhe-

den, die we daartoe hebben, moeten benutten. Daarmee is geen kwaad gezegd van onze huisvrouwen, die het druk hebben. Ook niet van onze huisvaders, die van de morgen tot de avond bezig zijn met het verdienen van hun dagelijks brood. In Maria is ons niet getekend het ideaal van het kloosterleven. Maar wel zullen we bij al ons doen en laten bedenken, wat het allernodigst is: Horen naar het Woord des Heeren. Luisteren naar het evangelie. Ons eigen maken wat de Heere belooft en wat Hij eist. Dat bewaren in een eerlijk en oprecht hart en daarnaar leven. De gelegenheden die de Heere ons daartoe geeft moeten we benutten. Met achterstelling van het minder noodzakelijke.

Nu komt Jezus niet meer zo in onze huizen als in het huis van Martha. En toch is Hij er wel. Met zijn Woord. Met zijn evangelie. Met zijn „wet”, zijn onderwijs. Met de Schriften, die wijs maken tot zaligheid. We bekommeren ons om veel dingen. Dat is ook op zijn tijd nodig. We mogen het druk hebben. Heerlijk als God ons daartoe de krachten geeft om voor de huishouding te zorgen en ons brood te verdienen. Het is rijk als we veel te doen hebben.

Maar wee ons, als we het éne nodige niet zien en niet kiezen.

Ik trek geen woord in van wat ik verleden week schreef over de vruchten der bekering in ons gewone alledaagse leven. Maar we moeten wel blijven zien het betrekkelijke van veel arbeid. We menen ook wel eens, dat iets nodig is, wat het helemaal op dat ogenblik niet is. Vóór alles en boven alles is nodig, dat we luisteren naar het Woord des HEEREN. Dat we daarvoor de tijd nemen. Dat we daarvoor de gelegenheid zoeken. Voor ons zelf en voor onze kinderen.

✱

In de samenkomst met de gemeente des HEEREN. In het lezen van de Schrift met onze gezinnen. In het onderzoeken van de Bijbel voor ons persoonlijk. In het ontvangen van het onderwijs op de catechisatie. En bij dat alles moeten we zitten aan de voeten van Jezus. Want het gaat bij dat alles om Zijn Woord. We moeten de Bijbel lezen met één oog op het heilig blad om zo te zeggen, en één oog gericht op onze Heere in de hemel. In de prediking, in de Schrift, in het onderwijs op school en catechisatie moet het ons gaan om het Woord, het onderwijs, het evangelie van de Heere Jezus. Wie zijn woord hoort en doet, heeft een deel gekozen, dat nooit zal worden weggenomen.

We kunnen ons met zoveel „nodige” zaken bezighouden, dat het éne nodige er bij inschiet. Het kon ook wel eens zijn, dat we ons wijs maken, dat zoveel dingen nodig zijn. Het kon ook wel eens zijn, dat de wereld het ons wijs maakt. We worden vaak herwaarts en derwaarts getrokken. Mogelijk ook wel afgetrokken van het luisteren naar het onderwijs van onze Hoogste Profeet en Leraar. Het leven is druk en wordt steeds drukker. Onze kinderen moeten van alles leren. Ze moeten alles en nog wat weten en kunnen. Het leven eist het nu eenmaal zegt men. Anders kunnen we niet meekomen! Anders komen we achteraan!

Het kon wel eens zijn, dat we eens achteraankomen bij de ingang van het koninkrijk der hemelen. En dat is veel erger, dan het achteraankomen in dit leven.

Laten we het ons maar goed inprenten, dat één ding allernoodzakelijkst is. En dat een heleboel „nodige” dingen zeer betrekkelijke waarde hebben.

God geve u en mij wijsheid om ons leven zo in te richten, dat we niet afgetrokken worden van het goede deel, dat ons niet afgenomen kan worden. H. J. J.

KERKELIJK LEVEN

Zandhoop of gelei? (III)

We hebben inzake de voorgeschiedenis van de zaak van de relatie der zeeuwse classicale vergadering tot de kerkelijke gang van ds van Herwijnen twee stukken doen spreken. Het ene raakt hetgeen tijdens de oorlog gedaan is door een vergadering, waarvan het merendeel zich blijkt geschaard te hebben achter valse leringen en handelingen inzake „de tucht” — een misgreep in betrekking tot art. 79-80 K.O. Het andere gaf het oordeel van de predikanten Zemel en Arnold in betrekking tot de vraag, welke consequenties zouden naar goede kerkelijke orde te verbinden zijn aan de beslissing der amersfoortse synode. Dat oordeel is gehandhaafd en aanmerkelijk verscherpt door de kamper synode. Terecht oordeelden de genoemde predikanten, dat zo'n synodaal besluit niet mag worden genegeerd. Op de basis van „een synodaal verzoek” — zonder meer — (aan de zeeuwse kerken) staat men niet meer. Want al heeft Amersfoort het woord „verzoek” gebruikt, er zijn ook heel andere termen gekozen, reeds door Amersfoort, en nog meer door Kampen. En de beide besluiten zijn daarvan niet te isoleren of te abstraheren. We hebben niettemin beleefd, dat de zeeuwse kerken zich niet aan Amersfoorts „verzoek” gehouden hebben. Men kan zeggen: 't was maar een „verzoek”. Ik zie geen kans, dit woordje „maar” over te nemen. Want Amersfoort stelde een dilemma, en dat ging niet alleen uit van een bepaalde beschouwing, doch lei die beschouwing ook aan het geweten der zeeuwse kerken. De beschouwing was: wilt u bezwaren indienen, doet